

The issue of journal contains:

Proceedings of the VIII Correspondence
International Scientific and Practical Conference

**GLOBALIZATION OF SCIENTIFIC KNOWLEDGE:
INTERNATIONAL COOPERATION AND
INTEGRATION OF SCIENCES**

held on November 29th, 2024 by

NGO European Scientific Platform (Vinnytsia, Ukraine)

LLC International Centre Corporate Management (Vienna, Austria)

№46
NOVEMBER, 2024

ISSN 2710-3056

 **GRAIL OF
SCIENCE**
PERIODICAL SCIENTIFIC JOURNAL

INTERNATIONAL SCIENTIFIC JOURNAL

GRAIL OF SCIENCE

№ **46** (November, 2024)

with the proceedings of the:

VIII Correspondence International
Scientific and Practical Conference

**GLOBALIZATION OF SCIENTIFIC
KNOWLEDGE: INTERNATIONAL
COOPERATION AND INTEGRATION
OF SCIENCES**

held on November 29th, 2024 by

NGO European Scientific Platform
(Vinnytsia, Ukraine)

LLC International Centre Corporative
Management (Vienna, Austria)

МІЖНАРОДНИЙ НАУКОВИЙ ЖУРНАЛ

ГРААЛЬ НАУКИ

№ **46** (листопад, 2024)

за матеріалами:

VIII Міжнародної науково-
практичної конференції

**ГЛОБАЛІЗАЦІЯ НАУКОВОГО
ЗНАННЯ: МІЖНАРОДНЕ
СПІВРОБІТНИЦТВО ТА
ІНТЕГРАЦІЯ НАУК**

що проводилася 29.11.2024

ГО «Європейська наукова
платформа» (Вінниця, Україна)

ТОВ «International Centre Corporative
Management» (Відень, Австрія)



Головний редактор: Танасійчук Альона Миколаївна, д-р. екон. наук, доцент (Україна)
Заступник головного редактора: Ємельянов Олександр Юрійович, д-р. екон. наук, професор (Україна)
Голова оргкомітету конференції: Голденблат Марія (Україна)
Заступник голови оргкомітету конференції: Рейчел Апаро (Австрійська Республіка)
Відповідальний секретар: Рабей Настасія Романівна (Україна)

ЧЛЕНИ РЕДАКЦІЙНОЇ КОЛЕГІЇ:

Квасницька Раїса Степанівна - д-р. екон. наук, професор (Україна); **Jakhongir Shaturaev** - канд. екон. наук, доцент (Республіка Узбекистан); **Бойко Світлана Василівна** - канд. екон. наук, доцент (Україна); **Заднепровська Ганна Ігорівна** - канд. екон. наук (Україна); **Занора Володимир Олександрович** - канд. екон. наук, доцент (Україна); **Маркович Ірина Богданівна** - канд. екон. наук, доцент (Україна); **Яковенко Роман Валерійович** - канд. екон. наук, доцент (Україна); **Полівана Людмила Анатоліївна** - канд. екон. наук, доцент (Україна); **Гевчук Анна Вікторівна** - д-р. екон. наук, професор (Україна); **Маслій Олександра Анатоліївна** - канд. екон. наук, доцент (Україна); **Євтушенко Наталія Миколаївна** - канд. екон. наук, доцент (Україна); **Москвічова Олена Сергіївна** - канд. екон. наук, доцент (Україна); **Ясишена Валентина Валеріївна** - д-р. екон. наук, професор (Україна); **Михайлишин Лілія Іванівна** - д-р. екон. наук, професор (Україна); **Гавриленко Наталія Вікторівна** - канд. екон. наук, доцент (Україна); **Гіулі Гігуашвілі** - д-р. екон. наук, професор (Грузія).

НАУКОВІ КОНСУЛЬТАНТИ:

Онкієнко Сергій Володимирович - д-р. екон. наук, професор (Україна); **Marko Timchev** - д-р. екон. наук, доцент (Республіка Болгарія); **Khatuna Tabagari** - д-р. екон. наук, професор (Сакартвело); **Грень Лариса Миколаївна** - д-р. наук з держ. управління, професор (Україна); **Михаліцька Наталія Ярославівна** - канд. наук з держ. управління, доцент (Україна); **Ткаченко Павло Ігорович** - аспірант (Україна); **Купріянова Дарина Сергіївна** - практикуючий юрист (Польща); **Губаль Галина Миколаївна** - канд. фіз.-мат. наук, доцент (Україна); **Козуб Галина Олександрівна** - канд. техн. наук, доцент (Україна); **Козьма Антон Антонович** - канд. хім. наук (Україна); **Морозова Тетяна Василівна** - канд. біол. наук, доцент (Україна); **Купріянова Лариса Сергіївна** - канд. мед. наук, доцент (Україна); **Лисенко Дмитро Андрійович** - канд. мед. наук, доцент (Україна); **Цубанова Наталя Анатоліївна** - д-р. фарм. наук., професор (Україна); **Олійник Світлана Валентинівна** - канд. фарм. наук, доцент (Україна); **Полєжаєв Юрій Григорович** - канд. наук із соц. ком., доцент (Україна); **Mukhabbat Khakimova** - д-р. пед. наук, професор (Республіка Узбекистан); **Куліченко Алла Костянтинівна** - д-р. пед. наук, доцент (Україна); **Фурман Тарас Юрійович** - канд. пед. наук, доцент (Україна); **Бажан Станіслав Миколайович** - д-р. філософії (Україна); **Ямполь Юрій Віталійович** - аспірант (Україна); **Антипова Жанна Ігорівна** - старший викладач (Україна); **Яцик Мар'яна Романівна** - канд. пед. наук, доцент (Україна); **Корбозерова Ніна Миколаївна** - д-р. філол. наук, професор (Україна); **Ковальська Наталя Аркадіївна** - канд. філол. наук, доцент (Україна); **Присяжнюк Оксана Ярославівна** - канд. філол. наук, доцент (Україна); **Мелех Галина Богданівна** - канд. філол. наук, доцент (Україна); **Корнус Анатолій Олександрович** - канд. геогр. наук, доцент (Україна); **Фомін Андрій Володимирович** - канд. іст. наук, доцент (Україна); **Гірна Наталія Мирославівна** - канд. іст. наук, доцент (Україна); **Устінова Ірина Ігорівна** - д-р. арх., професор (Україна); **Катерина Діденко** - канд. арх. (Україна); **Воскобойнікова Юлія Василівна** - д-р. мист. (Україна); **Крипчук Микола Володимирович** - канд. мист., доцент (Україна); **Лугова Тетяна Анатоліївна** - канд. мист., доцент (Україна)

Верстальник: Білоус Тетяна (Україна). **Дизайнер:** Казьміна Надія (Україна). **Коректор:** Дудник Григорій (Україна).

«Грааль науки» є офіційно зареєстрованим мультидисциплінарним науковим виданням з міжнародною сферою поширення, що підтримує політику відкритого доступу. **Ідентифікатор медіа R30-02704** (рішення № 430 від 22.02.2024 Національної Ради України з питань телебачення і радіомовлення).

Наказом МОН України № 582 від 24.04.2024 виданню «Грааль науки» присвоєно Категорію Б фахових видань України з питань економіки (051 «Економіка»).

«Грааль науки» індексується в міжнародних реферативних та наукометричних базах даних:

Index Copernicus Journals Master List; «Наукова періодика України» (Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського НАН України); Національний репозитарій академічних текстів; Google Scholar; WorldCat; Open Ukrainian Citation Index; CrossRef; Mendeley; Scite; Semantic Scholar; Scilit; OpenAIRE, PubPeer.

Конференція зареєстрована УкрІНТЕІ (Посвідчення № 371 від 12.06.2024) та сертифікована Euro Science Certification Group (Сертифікат № 22689 від 21.10.2024).

За точність викладених фактів та коректність цитування відповідальність несе автор.



GRAIL OF SCIENCE : inter. scientific journal. – Vinnytsia : NGO «European Scientific Platform»; SI «Institute of Scientific and Technical Integration and Cooperation», 2024. – No 46. – 1036 p.

The publication is intended for scientists, teachers, graduate students, students, all those who seek to obtain thorough knowledge of a theoretical and applied nature.

Recommended for publication by the Academic Council of the Institute of Scientific and Technical Integration and Cooperation. Protocol № 64 from November 28, 2024.

Editor-in-chief: Alona Tanasiichuk, D.Sc. in Economics, Associate professor (Ukraine)
Deputy editor-in-chief: Olexandr Yemelyanov, D.Sc. in Economics, Professor (Ukraine)
Chairman of the Organizing Committee: Miriam Goldenblat (Ukraine)
Deputy Chairman of the Organizing Committee: Rachael Aparo (Austria)
Responsible secretary: Nastasiia Rabei (Ukraine)

EDITORIAL BOARD:

Raisa Kvasnytska - D.Sc. in Economics, Professor (Ukraine); **Jakhongir Shaturaev** - Ph.D. in Economics, Associate professor (Republic of Uzbekistan); **Svitlana Boiko** - Ph.D. in Economics, Associate professor (Ukraine); **Hanna Zadnieprovsk** - Ph.D. in Economics (Ukraine); **Volodymyr Zanora** - Ph.D. in Economics, Associate professor (Ukraine); **Iryna Markovych** - Ph.D. in Economics, Associate professor (Ukraine); **Roman Yakovenko** - Ph.D. in Economics, Associate professor (Ukraine); **Liudmyla Polyvana** - Ph.D. in Economics, Associate professor (Ukraine); **Anna Hevchuk** - D.Sc. in Economics, Professor (Ukraine); **Oleksandra Maslii** - Ph.D. in Economics, Associate professor (Ukraine); **Nataliia Yevtushenko** - Ph.D. in Economics, Associate professor (Ukraine); **Olena Moskvichova** - Ph.D. in Economics, Associate professor (Ukraine); **Valentyna Yasysheva** - D.Sc. in Economics, Professor (Ukraine); **Liliia Mykhailyshyn** - D.Sc. in Economics, Professor (Ukraine); **Nataliia Havrylenko** - Ph.D. in Economics, Associate professor (Ukraine); **Giuli Giguashvili** - D.Sc. in Economics, Professor (Georgia).

EDITORIAL CONSULTANTS:

Serhii Onikiienko - D.Sc. in Economics, Professor (Ukraine); **Khatuna Tabagari** - D.Sc. in Economics, Professor (Georgia); **Marko Timchev** - D.Sc. in Economics, Associate professor (Republic of Bulgaria); **Larysa Hren** - D.Sc. in Public administration, Professor (Ukraine); **Nataliia Mykhalitska** - Ph.D. in Public administration, Associate professor (Ukraine); **Pavlo Tkachenko** - Ph.D. student (Ukraine); **Daryna Kupriianova** - lawyer (Republic of Poland); **Halyna Hubal** - Ph.D. in Physics and Maths, Associate professor (Ukraine); **Halyna Kozub** - Ph.D. in Technical sciences, Associate professor (Ukraine); **Anton Kozma** - Ph.D. in Chemistry (Ukraine); **Tetiana Morozova** - Ph.D. in Biology, Associate professor (Ukraine); **Larysa Kupriianova** - Ph.D. in Medicine, Associate professor (Ukraine); **Dmytro Lysenko** - Ph.D. in Medicine, Associate professor (Ukraine); **Natalia Tsubanova** - D.Sc. in Pharmacy, Professor (Ukraine); **Svitlana Oliinyk** - Ph.D. in Pharmacy, Associate professor (Ukraine); **Yuriy Polyezhaev** - Ph.D. in Social Communications, Associate professor (Ukraine); **Mukhabbat Khakimova** - D.Sc. in Pedagogy, Professor (Republic of Uzbekistan); **Alla Kulichenko** - D.Sc. in Pedagogy, Associate professor (Ukraine); **Taras Furman** - Ph.D. in Pedagogy, Associate professor (Ukraine); **Stanislav Bazhan** - Doctor of Philosophy (Ukraine); **Yurii Yampol** - Ph.D. student (Ukraine); **Zhanna Antypova** - Senior Lecturer (Ukraine); **Yatsyk Mariana** - Ph.D. in Pedagogy, Associate professor (Ukraine); **Nina Korbozerova** - D.Sc. in Philology, Professor (Ukraine); **Natalia Kovalska** - Ph.D. in Philology, Associate professor (Ukraine); **Oksana Prysiazhniuk** - Ph.D. in Philology, Associate professor (Ukraine); **Melekh Halyna** - Ph.D. in Philology, Associate professor (Ukraine); **Anatolii Kornus** - Ph.D. in Geography, Associate professor (Ukraine); **Andrii Fomin** - Ph.D. in History, Associate professor (Ukraine); **Nataliia Hirna** - Ph.D. in History, Associate professor (Ukraine); **Iryna Ustinova** - D.Sc. in Architecture, Professor (Ukraine); **Kateryna Didenko** - Ph.D. in Architecture (Ukraine); **Yuliia Voskoboinikova** - D.Sc. in Arts (Ukraine); **Mykola Krypchuk** - Ph.D. in Arts, Associate professor (Ukraine); **Tetiana Luhova** - Ph.D. in Arts, Associate professor (Ukraine)

Responsible for e-layout: Tetiana Bilous (Ukraine). **Designer:** Nadiia Kazmina (Ukraine). **Proofreader:** Hryhorii Dudnyk (Ukraine).

The journal «Grail of Science» is an officially registered in Ukraine multidisciplinary and internationally disseminated scientific edition that supports the policy of open access for scientific publications. **Media identifier R30-02704** (decision № 430 dated 22.02.2024 of the National Council of Ukraine on Television and Radio Broadcasting).

By order of the Ministry of Education and Culture of Ukraine № 582 of April 24, 2024, the journal «Grail of Science» was assigned Category B of specialized publications of Ukraine on economics (051 «Economics»).

The journal «Grail of Science» is indexed in international reference and scientometric databases:

Index Copernicus Journals Master List; «Наукова періодика України» (Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського НАН України); Національний репозитарій академічних текстів; Google Scholar; WorldCat; Open Ukrainian Citation Index; CrossRef; Mendeley; Scite; Semantic Scholar; Scilit; OpenAIRE, PubPeer.

The conference is approved by UKRISTEI (Certificate № 371 dated June 12th, 2024) and certified by Euro Science Certification Group (Certificate № 22689 dated October 21st, 2024).

The author is responsible for the accuracy of the facts presented and the correctness of citations.





ЗМІСТ

РОЗДІЛ І.

ЗАГАЛЬНА ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ (Категорія Б)

INFLUENCE OF STATE FINANCIAL CONTROL ON THE EFFICIENCY OF THE
USE OF BUDGET FUNDS

Poliak-Sverhun M.M.40

АНАЛІЗУ БАНКІВСЬКОГО СЕКТОРУ УКРАЇНИ: КЛЮЧОВІ ЧИННИКИ
КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ БАНКУ

Могилова А.Ю., Іванова Р.А.45

ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ Й ВИКОРИСТАННЯ ІСТОРИКО-
КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ НА РЕГІОНАЛЬНОМУ РІВНІ

Коваленко О.В.54

КОНЦЕПЦІЯ, ПРИНЦИПИ ТА ЕТАПИ ФОРМУВАННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНО-
ЕКОНОМІЧНОГО МЕХАНІЗМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ
ПІДПРИЄМСТВА

Олійник Н.М., Олійник О.М.63

НАУКОВІ ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ «ОПЛАТА ПРАЦІ» ЯК
ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОЇ КАТЕГОРІЇ: ЇЇ ФУНКЦІЇ ТА ОСОБЛИВОСТІ НА
СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

Сьомченко В.В., Саєнко О.Р., Серьогіна В.В.70

ОСОБЛИВОСТІ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ТОРГОВЕЛЬНИХ
ПОСЛУГ ТОВ «ЕПІЦЕНТР К»

Яворська Н.П., Бойчук К.В.81

ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ КОРПОРАТИВНОЇ БІЗНЕС-БЕЗПЕКИ В СИСТЕМІ
КОМЕРЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Данько Т.І., Липюк М.Г.89

РОЗВИТОК ЕКОЛОГІЧНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА НА ПРИРОДНО-
ЗАПОВІДНИХ ТЕРИТОРІЯХ

Воробйова О.А.97

СОЦІАЛЬНА РИНКОВА ЕКОНОМІКА: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Ковальчук К.Ф., Ковальчук Д.К., Лебедева В.К.110

СОЦІАЛЬНІ ЕКСТЕРНАЛІЇ: СУТНІСТЬ, МЕТОДИ РЕГУЛЮВАННЯ

Кравець І.М.114

СПЕЦИФІКА ОБЛІКУ ЗА НАЦІОНАЛЬНИМИ СТАНДАРТАМИ НА
ПІДПРИЄМСТВАХ РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА

Науково-дослідна група:

Удодова Я.В., Проскуріна Н.М., Скорнякова Ю.Б., Дрига В.В.121



ТЕОРІЇ ТА МЕТОДИКИ ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ АНАТОМІЧНОЇ ПЛАСТИКИ ДЛЯ МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ У СФЕРІ ДИЗАЙНУ Афанасьєва Н.А.	885
--	-----

РОЗДІЛ XXIX. ПСИХОЛОГІЯ ТА ПСИХІАТРІЯ

СТАТТІ

ВІРТУАЛЬНА РЕАЛЬНІСТЬ ЗІ ЗВОРОТНИМ ЗВ'ЯЗКОМ ЗА ВАРІАБЕЛЬНІСТЮ СЕРЦЕВОГО РИТМУ ЯК ВІДПОВІДЬ НА ВИКЛИКИ У РЕАБІЛІТАЦІЇ НАСЛІДКІВ ВИБУХОВОЇ ЛЕГКОЇ ЧЕРЕПНО-МОЗКОВОЇ ТРАВМИ Боцьва Т.О., Кухарук О.Ю.	888
КОЛІРНІ СИНЕСТЕЗІЇ ТА АСОЦІАЦІЇ ЯК ІНСТРУМЕНТ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА: ПСИХОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ Власюк В.І.	901
ФОРМУВАННЯ ПСИХОЛОГІЧНОЇ РЕСУРСНОСТІ СТУДЕНТІВ У СУЧАСНИХ РЕАЛІЯХ Станіченко О.Ф., Силенко Ю.В.	912

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

ADAPTATION OF AVIATION CURRICULA TO THE NEEDS OF STUDENTS WITH TRAUMATIC EXPERIENCE Telepenko A., Riabokon Ye.	917
ЕМОЦІЙНИЙ ІНТЕЛЕКТ В УПРАВЛІННІ ПЕРСОНАЛОМ ДСНСУ Стеценко А.Д., Селюкова Т.В.	920
ПАРАДОКС ВИБОРУ ЯК ПРОБЛЕМА АБІТУРІЄНТІВ Шатілова О.С.	923

РОЗДІЛ XXX. МЕДИЧНІ НАУКИ ТА ГРОМАДСЬКЕ ЗДОРОВ'Я

СТАТТІ

THE IMPORTANCE OF THE ANATOMICAL CIRCLE FOR THE FORMATION OF "META-SKILLS" OF FUTURE DOCTORS Scientific research group: Miskiv V., Zhurakivska O., Kulinich-Miskiv M., Antimis O., Dutchak U., Hrechyn A., Pertsovich V.	925
ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК МЕТАБОЛІЧНИХ ПОРУШЕНЬ І РОЗВИТКУ ВУЗЛОВОГО ЗОБА В ЗАПОРІЗЬКІЙ ОБЛАСТІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ Науково-дослідна група: Солов'юк О.О., Назаренко О.В., Кулинич Р.Л., Солов'юк О.А.	932



DOI 10.36074/grail-of-science.29.11.2024.131

ФОРМУВАННЯ ПСИХОЛОГІЧНОЇ РЕСУРСНОСТІ СТУДЕНТІВ У СУЧАСНИХ РЕАЛІЯХ

Станіченко Оксана Федорівна

старший викладач кафедри педагогіки, психології та дошкільної освіти
Обласний коледж «Кременчуцька гуманітарно-технологічна академія
імені А.С. Макаренка» Полтавської обласної ради, Україна

Силенко Юлія Володимирівна

старший викладач кафедри мультимедійного дизайну факультету
дизайну
Київський національний університет технологій та дизайну, Україна

Анотація. У статті досліджена психологічна ресурсність студентів, як важливий чинник адаптації до освітнього процесу, подолання стресових ситуацій і досягнення високих результатів у навчанні. Автори визначено до психологічної ресурсності такі складові – емоційна стійкість, когнітивна гнучкість і мотиваційна активність. Авторами наголошується, що сучасні реалії (цифровізація освіти, соціальні та економічні виклики) значно впливають на психологічну ресурсність студентів, створюючи як нові можливості, так і додаткові стресові фактори. Відповідно, формування психологічної ресурсності стає важливою складовою освітнього процесу. Визначено, основні чинники формування ресурсності студентів, що включають індивідуально-психологічні особливості, соціальну підтримку, а також умови освітнього середовища. Наголошується, що всі ці чинники мають інтегративний характер і взаємодіють між собою. Запропоновані практичні методи (шляхи формування та розвитку психологічної ресурсності), такі як тренінги з розвитку емоційної стійкості, індивідуальне консультування та застосування ІКТ, що, на думку авторів, є ефективними засобами формування психологічної ресурсності в умовах сучасних викликів.

Ключові слова: особистість; психологічна ресурсність; заклад вищої освіти; освітній процес у ЗВО; освітнє середовище.

Постановка проблеми. Сучасний світ змінюється з безпрецедентною швидкістю, що вимагає від молодого покоління адаптивності, стресостійкості та здатності мобілізувати внутрішні ресурси для подолання викликів. Особливо актуальною ця проблема стає для студентів, які навчаються у закладах вищої освіти (ЗВО), оскільки вони перебувають у фазі активного професійного й особистісного становлення. Умови пандемії COVID-19, війни, економічної нестабільності, а також перехід на дистанційні форми навчання додатково посилюють психологічне навантаження.

У цьому контексті поняття психологічної ресурсності стає одним із

ключових, адже включає здатність особистості до збереження психічної рівноваги, подолання кризових ситуацій і продуктивного навчання в умовах високої напруженості. Розвиток цього аспекту у студентів є актуальним завданням сучасної освіти, адже саме психологічно ресурсна особистість здатна успішно інтегруватися у соціальне та професійне середовище.

Аналіз останніх публікацій та досліджень показує, що психологічна ресурсність є предметом дослідження О.Штепи, що ґрунтовно розглядає її з позиції як предиктор етичних поглядів особистості [5] й загалом у структурі суб'єктності особистості [4]. Л.Музичко аналізує психологічну ресурсність особистості у контексті її резильєнтності [2]. О.Власова-Чмерук аналізує психологічну ресурсність студентської молоді в умовах війни [1].

Виклад основного матеріалу. Ми розуміємо поняття психологічної ресурсності, як здатність особистості мобілізувати внутрішні та зовнішні ресурси для подолання стресових ситуацій, збереження психічного благополуччя та досягнення особистісних цілей. На наш погляд, психологічна ресурсність зумовлює кореляцію таких компонентів, як емоційна стійкість (тобто здатність керувати своїми емоціями в умовах стресу); когнітивна гнучкість (тобто можливість адаптувати мислення до нових обставин); мотиваційна складова (тобто прагнення до розвитку та самореалізації навіть в умовах кризи).

У формуванні психологічної ресурсності можна виділити кілька основних підходів: К.Роджерс, А.Маслоу виділяються гуманістичний підхід, що наголошує на важливості розвитку особистісного потенціалу. А.Бек прихильник когнітивно-біхевіорального підходу, що акцентує увагу на формуванні позитивного мислення як інструменту подолання стресу. Р.Патнем виділяє теорію соціального капіталу, що підкреслює роль соціальних зв'язків у забезпеченні психологічної стійкості [2; 4; 5].

Відтак, ресурсність розглядається нами як інтегральне утворення, яке включає особистісні риси (оптимізм, стійкість), соціальну підтримку (родина, друзі) та психофізичне здоров'я.

На сьогодні, студенти ЗВО стикаються з численними викликами. По-перше, цифровізація освіти, що з одного боку, відкриває нові можливості, але з іншого – може призводити до інформаційного перевантаження та зниження міжособистісної взаємодії. По-друге, це соціальна напруженість, адже глобальні кризи, такі як пандемія COVID-19 чи військові конфлікти, створюють високий рівень тривожності. Третім фактором є фінансова нестабільність, адже студенти часто змушені поєднувати навчання з роботою, що ускладнює підтримання балансу між різними сферами життя.

Відтак, формування психологічної ресурсності у студентів залежить від індивідуально-психологічних чинників (особистісних рис (високої самооцінки, оптимізму, емоційної стабільності, упевненості у власних силах); мотивації досягнень (тобто прагнення до розвитку, успіхів у навчанні та професійній сфері); психологічної гнучкості (тобто здатність адаптуватися до нових умов і швидко реагувати на зміни); навички саморегуляції (управління емоціями, стресом, часом та енергією). Зокрема, важливу роль на формування відіграє роль освітнього середовища та викладачів, адже освітнє середовище є потужним інструментом впливу на психологічну ресурсність студентів. Це може



виражатись у вигляді підтримки з боку викладачів, наприклад наставництво, конструктивний зворотний зв'язок, створення безпечної атмосфери в аудиторії. Також використання викладачами інтерактивних методів навчання у вигляді тренінгів, групових проєктів, симуляцій, що сприяють розвитку соціальних і комунікативних навичок.

Парадоксально, але саме кризи та стресові ситуації створюють передумови для розвитку психологічної ресурсності. В умовах пандемії COVID-19, воєнних дій чи глобальних змін студенти мають можливість навчитися ефективно планувати час; шукати нові шляхи вирішення проблем; мобілізувати внутрішні ресурси для подолання труднощів. Таким чином, формування психологічної ресурсності студентів є процесом, що залежить як від внутрішніх особливостей особистості, так і від умов освітнього, соціального та економічного середовища.

Розглянемо конкретні шляхи формування та розвитку психологічної ресурсності у студентів ЗВО. Так, одним із ефективних засобів розвитку психологічної ресурсності є участь студентів у тренінгах та воркшопах, які можуть бути спрямованими на розвиток емоційного інтелекту, що зумовить формування умінь розпізнавати, аналізувати та керувати власними емоціями й емоціями інших. Чудовими прикладами можуть бути тренінг «Управління стресом і тривогою» та воркшоп «Емпатія та емоційна стійкість». Ще одним способом є підтримка індивідуального супроводу в освіті та здійснення індивідуальних консультацій. Зокрема, уможливлення використання онлайн-платформ для самодіагностики та отримання рекомендацій (наприклад, платформи типу Woebot або Happify). Деякі аспекти індивідуального супроводу окреслюються у подібних наших працях [6].

Ще одним ефективним рішенням постає інтеграція інформаційно-комунікаційних технологій у зміст професійної підготовки майбутніх фахівців, що зумовлено надання можливостей створювати інтерактивні курси та програми для розвитку психологічної стійкості у вигляді реалізацій спектру цифрових ресурсів, наприклад використання мобільних додатків для медитації (Calm, Headspace) або організації часу (Trello, Notion); віртуальних симуляцій, що обумовлюють допомогу студентам розвивати навички вирішення кризових ситуацій у контрольованому середовищі; організацію онлайн-курсів, наприклад серії вебінарів про самоменеджмент, боротьбу зі стресом або ефективну комунікацію тощо. Деякі інші аспекти використання цифрових ресурсів та ІКТ у змісті професійної підготовки окреслюються у подібних наших працях [3].

Відтак, практичні аспекти формування психологічної ресурсності допомагають студентам розвивати здатність до ефективного подолання викликів і кризових ситуацій. Завдяки поєднанню тренінгових програм, цифрових технологій та психологічної підтримки, ЗВО можуть стати центрами формування ресурсної, адаптивної особистості.

Висновок. Отже, психологічна ресурсність студентів є ключовим фактором їх адаптації до навчання, подолання стресу та досягнення успіхів у навчальному процесі, що включає емоційну стійкість, когнітивну гнучкість і мотивацію. Сучасні виклики, такі як цифровізація освіти та соціально-економічні зміни, впливають на ресурсність студентів, як через нові можливості, так і через

додатковий стрес. Відтак, формування ресурсності є важливою частиною освітнього процесу і залежить від індивідуальних особливостей, соціальної підтримки та умов навчального середовища. Отже, запропоновані практичні методи, такі як тренінги емоційної стійкості, індивідуальне консультування та використання ІКТ, на наш погляд, є ефективними для розвитку психологічної ресурсності студентів у сучасних умовах.

Перспективами подальших розвідок є оцінка ефективності впровадження нових технологій для підтримки психоемоційного благополуччя студентів ЗВО.

Список використаних джерел:

- [1] Власова-Чмерук О.М. ПСИХОЛОГІЧНА РЕСУРСНІСТЬ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ В УМОВАХ ВІЙНИ. *Індивідуальність у психологічних вимірах спільнот та професій: збірник наукових праць*. Київ: МБЦ «Медінформ», 2023. С. 36-39 URL: <https://er.nau.edu.ua/handle/NAU/59214>
- [2] Музичко, Л. ПСИХОЛОГІЧНА РЕСУРСНІСТЬ ОСОБИСТОСТІ ТА ЇЇ РЕЗИЛЬЄНТНІСТЬ. *Журнал соціальної та практичної психології*, (1), 2023. С. 28-33. URL: <https://doi.org/10.32782/psy-2023-1-5>
- [3] Цегельник Т., Захарова Г., Силенко Ю. ПОТЕНЦІАЛ ЗАСТОСУВАННЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ ЗВО ПРИ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНЬОГО ПЕДАГОГА. *Молодь і ринок*, №5 (225). 2024. С. 30-34. <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2024.304926>
- [4] Штепа, О. ПСИХОЛОГІЧНА РЕСУРСНІСТЬ У СТРУКТУРІ СУБ'ЄКТНОСТІ ОСОБИСТОСТІ. *Збірник наукових праць "Проблеми сучасної психології"*, (27). 2019. URL: <https://doi.org/10.32626/2227-6246.2015-27.%p>
- [5] Штепа, О. ПСИХОЛОГІЧНА РЕСУРСНІСТЬ ЯК ПРЕДИКТОР ЕТИЧНИХ ПОГЛЯДІВ ОСОБИСТОСТІ. *Збірник наукових праць "Проблеми сучасної психології"*, (42), 2018. С. 232-250. URL: <https://doi.org/10.32626/2227-6246.2018-42.232-250>
- [6] Sylenko, Y. INDIVIDUALIZATION OF INDEPENDENT WORK IN THE PROFESSIONAL TRAINING OF FUTURE TEACHERS: AN EXPERIMENTAL STUDY. *Scientific Bulletin of Mukachevo State University. Series "Pedagogy and Psychology"*, 10(1), 2024. P.p. 68-76. URL: <https://doi.org/10.52534/msu-pp1.2024.68>

FORMING PSYCHOLOGICAL RESOURCEFULNESS OF STUDENTS IN CONTEMPORARY REALITIES

Oksana Stanichenko

Senior Lecturer at the Department of Pedagogy, Psychology, and Preschool Education
Regional College "Kremenchuk Humanitarian and Technological Academy
named after A.S. Makarenko" Poltava Regional Council, Ukraine

Yuliia Sylenko

Senior Lecturer at the Department of Multimedia Design, Faculty of Design,
Kyiv National University of Technologies and Design, Ukraine

Summary. This article explores the psychological resourcefulness of students as an important factor in adapting to the educational process, overcoming stressful situations, and achieving high academic results. The authors identify three components of psychological resourcefulness: emotional resilience, cognitive flexibility, and motivational activity. The article emphasizes that



contemporary realities (digitalization of education, social and economic challenges) significantly impact students' psychological resourcefulness, creating both new opportunities and additional stress factors. Consequently, the development of psychological resourcefulness becomes an essential part of the educational process. The key factors in shaping students' resourcefulness are identified, including individual psychological characteristics, social support, and the conditions of the educational environment. It is emphasized that all these factors have an integrative nature and interact with one another. The article proposes practical methods (approaches to developing and enhancing psychological resourcefulness), such as emotional resilience training, individual counseling, and the use of ICT, which the authors consider effective means of fostering psychological resourcefulness in the face of modern challenges.

Keywords: *personality; psychological resourcefulness; higher education institution; educational process in higher education institutions; educational environment.*

The scientific periodical

GRAIL OF SCIENCE

№ 46 (November, 2024)

with the proceedings of the
VIII Correspondence International Scientific
and Practical Conference «Globalization of
scientific knowledge: international cooperation
and integration of sciences» held on November 29th,
2024 by NGO European Scientific Platform
(Vinnytsia, Ukraine) and LLC International Centre
Corporative Management (Vienna, Austria).

Journal's frequency: monthly

*All materials are reviewed. The editorial office did not
always agree with the position of authors. Authors are
responsible for the accuracy of the material.*

Contacts of the editorial offices:

1. 21037, Ukraine, Vinnytsia, Zodchykh str. 18, office 81;
NGO «European Scientific Platform» *[Owner of the journal]*
Tel.: +38 098 1948380; +38 098 1526044
E-mail: info@ukrlogos.in.ua
Certificate of the subject of the
publishing business: ДК № 7172 of 21.10.2020.
2. 24004, Ukraine, Mohyliv-Podilskyi,
Nezalezhnosti avenue 301, office 117;
SI «Institution of Scientific and Technical
Integration and Cooperation» *[Owner of the journal]*
3. 1110, Österreich, Wien, Simmeringer Hauptstraße 24;
LLC «International Centre Corporative Management»
E-mail: rachael.a@iccm.org

Signed for publication 29.11.2024.
Format 70×100/16. Offset paper.
Arial & Open Sans typefaces.
Digital printing. Circulation of 100 copies.
Conventionally printed sheets 84,18.

Order № 24/011.

Printed from the finished original layout.

Publisher [printed copies]:
LLC «UKRLOGOS Group».
21037, Ukraine, Vinnytsia, Zodchykh str. 18, office 81.
Certificate of the subject of the
publishing business: ДК № 7860 of 22.06.2023.

Наукове періодичне видання

ГРААЛЬ НАУКИ

№ 46 (листопад, 2024)

за матеріалами VIII Міжнародної науково-
практичної конференції «Globalization of
scientific knowledge: international cooperation
and integration of sciences»,
що проводилася 29 листопада 2024 року
ГО «Європейська наукова платформа»
(Вінниця, Україна) та ТОВ «International Centre
Corporative Management» (Відень, Австрія).

Щомісячне видання

*Всі матеріали пройшли рецензування.
Редакція не завжди поділяє позицію авторів. За точність
викладеного матеріалу відповідальність несуть автори.*

Контактна інформація редакції:

1. 21037, Україна, м. Вінниця, вул. Зодчих, 18/81;
ГО «Європейська наукова платформа» *[власник журналу]*
Тел.: +38 098 1948380; +38 098 1526044
E-mail: info@ukrlogos.in.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої
справи: ДК № 7172 від 21.10.2020.
2. 24004 Україна, м. Могилів-Подільський,
пр-т. Незалежності, 301/117;
НУ «Інститут науково-технічної
інтеграції та співпраці» *[власник журналу]*
3. 1110, Österreich, Wien, Simmeringer Hauptstraße 24;
LLC «International Centre Corporative Management»
E-mail: rachael.a@iccm.org

Підписано до друку 29.11.2024.
Формат 70×100/16. Папір офсетний.
Гарнітура Arial & Open Sans.
Цифровий друк. Тираж: 100 примірників.
Умовно-друк. арк. 84,18.

Замовлення № 24/011.

Віддруковано з готового оригінал-макету.

Виготовлювач [друкованої продукції]:
ТОВ «УКРЛОГОС Груп»
21037, Україна, м. Вінниця, вул. Зодчих, 18, офіс 81.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:
ДК № 7860 від 22.06.2023.